

ČESKÁ ŠKOLNÍ INSPEKCE

Inspektorát

Olomouc

Inspekční zpráva

Základní škola Olomouc, Gagarinova 19

Gagarinova 19, 772 00 Olomouc - Droždín

Identifikátor školy: 600 140 946

Termín konání orientační inspekce: 14. a 15. květen 2001

Čj.	131 103/01-11082
Signatura	om2bu113

CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

Základní škola Olomouc, Gagarinova 19 byla Školským úřadem Olomouc zařazena do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení od 1. ledna 2001 jako příspěvková organizace, která sdružuje 1. stupeň základní školy, školní družinu a školní jídelnu. Pro školní roky 2000/2001 a 2001/2002 má udělenou výjimku z počtu škol. Je zřízena Rada školy.

Ve školním roce 2000/2001 se vyučuje ve čtyřech třídách s pěti ročníky (1. a 4. ročník je spojen v jedné třídě) podle vzdělávacího programu Národní škola čj. 15 724/97-20. Jako cizí jazyk je vyučován anglický jazyk. Spádovou školou je ZŠ Olomouc, Sv. Kopeček. Z celkového počtu 57 žáků třináct žáků dojíždí z Olomouce a obcí Bukovany, Dolany, Samotišky a Radíkov. Do tříd je integrováno pět žáků s diagnostikovanou specifickou vývojovou poruchou učení.

Školní budova prošla v uplynulých pěti letech výrazně pozitivními vnitřními i vnějšími změnami. Její okolí je účelně upraveno pro tělovýchovné a relaxační účely.

HODNOCENÍ KVALITY VZDĚLÁVÁNÍ

Česká školní inspekce (ČŠI) zaměřila orientační inspekci na zjištění a hodnocení kvality vzdělávání v předmětech český jazyk, dramatická výchova a matematika.

Společná zjištění týkající se personálních, materiálních a psychohygienických podmínek, motivace a hodnocení, interakce a komunikace ve sledovaných předmětech

Sledované předměty jsou vyučovány učitelkami se stanovenou odbornou a pedagogickou způsobilostí pro daný typ školy s výjimkou zastupující učitelky třetího ročníku (vychovatelka školní družiny).

Prostorové podmínky nejsou optimální, schází jedna místnost. Rozdělení větší učebny provizorní příčkou na dvě malé je pouze dočasným řešením. Žáci obou tříd se vzájemně ruší a jejich přirozené aktivity jsou potlačovány, což není trvale vhodné z hlediska psychohygienického ani didaktického. Podnětně a esteticky upravené a v čistotě udržované učebny jsou postupně vybavovány novým účelovým nábytkem, ve kterém jsou soustředěny učební pomůcky, literatura i didaktická technika. Průběžně doplňované učebnice převážně korespondují se zvoleným vzdělávacím programem. K procvičování a upevňování učiva jsou účelně zařazována i zadání z jiných učebních textů. Učební pomůcky a didaktická technika, jejichž fond je postupně inovován, byly ve vyučovacích hodinách efektivně využívány. Učitelky uplatňovaly také účelné, svépomocí vyrobené dvojrozměrné pomůcky a vlastní obrazový materiál. Školní knihovna obsahuje dostatečné množství titulů literatury pro děti a mládež.

Psychohygienické potřeby žáků byly respektovány zařazováním nejrůznějších oddechových chvil a psychorelaxačních technik zaměřených na osobnostní a sociální rozvoj a odstranění únavy. Frekvence střídání přímého vedení a samostatné práce odpovídala probíranému učivu, individuální pracovní tempo bylo respektováno. Výuka v blocích eliminovala zejména časový stres a z hlediska didaktiky umožňovala vyučování v širších souvislostech.

Žáci byli ve vyučovacích hodinách motivováni úvodním seznámením s výukovými cíli, uplatněním mezipředmětových vztahů, zařazováním diskuzní metody s využitím schopnosti empatie a vhodnou aktualizací učiva. Aktivizační účinek měly úvodní besedy organizované společně pro dva samostatné ročníky, emotivně působilo slovní vyjádření zážitků i zkušeností z dramatických her a cvičení. Výsledky práce žáků byly učitelkami hodnoceny průběžnou

i čtvrtletní klasifikací spojenou se slovním vyjádřením. Motivační účinek mělo pozitivně zaměřené hodnocení v závěru hodin a měsíční sebehodnocení žáků v informačních knížkách.

Výchova k umění vyjádřit vlastní zážitek nebo názor, naslouchat ostatním a spolupracovat podle vnitřních dohodnutých pravidel byla uplatněna především v besedách nad literárním textem a při řešení matematických úloh ve dvojicích a skupinách.

Podmínky vzdělávání jsou celkově hodnoceny jako velmi dobré. Úroveň motivace, hodnocení, interakce a komunikace je příkladná.

Český jazyk a dramatická výchova

Učební látka byla podrobně rozpracována podle obsahu používaných učebnic. V důsledku toho nebylo vždy rozlišeno základní a rozšiřující učivo, výukové cíle psaní v pátém ročníku nebyly stanoveny.

Stanovené vzdělávací cíle jednotlivých hodin byly voleny v návaznosti na probírané učivo. Jejich struktura, obsah i rozsah učiva byly adekvátní věku a schopnostem žáků. Cílem zhlédnutých hodin bylo opakování mluvnické látky, rozvoj čtenářských dovedností, námětové prvky a postupy založené na mezilidském kontaktu.

Ke zkvalitnění výuky přispělo užití metod analýzy a syntézy, procvičování probraného učiva s použitím prvků činnostního učení, efektivní zařazování skupinových technik duševní práce (brainstorming). ČŠI kladně hodnotí tvořivé používání hudebního nástroje, prolínání mluvnického, literárně-výchovného a slohového učiva, uplatnění prvků mimoslovní komunikace a účelné využívání kruhu jako základního prostorového útvaru. Účinné zařazování nejrůznějších dramatických cvičení a improvizací zaměřených na soustředěné a přirozené jednání při hře v roli spolu s nácvikem schopnosti spolupracovat ve skupině vycházelo z principu dětské hravosti a směřovalo k rozvíjení aktivity a tvořivosti žáků.

Negativem byly dílčí metodické chyby při výuce čtení a psaní a občasné tolerování jednoslovných odpovědí.

Výuka českého jazyka a dramatické výchovy má vynikající úroveň.

Matematika

Kontrolou tematických plánů učiva a jejich porovnáním se záznamy v třídních knihách nebyly zjištěny nedostatky v plnění učebních osnov.

Společnými pozitivními rysy hospitovaných vyučovacích hodin byly promyšlená organizace, účelné organizační změny, volba a pečlivá příprava učebních pomůcek, široká škála užitých metod - názoru, dedukce, problémového učení a práce s chybou, volba forem práce podporující aktivní učení a většinou věcná i metodická správnost výuky. Nepřesnosti v prezentaci matematického učiva v jedné vyučovací hodině byly projednány s příslušnou vyučující i ředitelkou školy, připomínky byly oběma akceptovány. Opakování učiva učitelky spojovaly s praktickým životem, nové matematické i geometrické učivo vyvozovaly za spoluúčasti žáků. Většinou důsledným vyžadováním komentářů k početním postupům upevňovaly pravidla pro dané početní úkony a zdokonalovaly přesné matematické vyjadřování. Zadáváním samostatné práce získávaly zpětnou vazbu o zvládnutí učební látky a na dílčí zjištění adekvátně reagovaly. Efektivitu výuky zvyšovala kooperace žáků při řešení zadaných úkolů ve dvojicích nebo skupinách. Vyučující umožňovaly žákům uplatňovat vlastní poznatky, zkušenosti, postupy a při jejich vyhodnocování vyjadřovat vlastní názory.

Domácí úkoly byly zadávány v přiměřeném rozsahu za účelem procvičení probraného učiva a v pátém ročníku na bázi dobrovolnosti a individuálního zájmu o aktuální učební látku.

Kvalita výuky v předmětu matematika je hodnocena jako velmi dobrá.

Hodnocení kvality vzdělávání

Hodnocení kvality vzdělávání bylo provedeno na základě hospitační činnosti, namátkové kontroly žákovských písemností a studia dokumentace vyučujících.

Kvalita vzdělávání sledovaných předmětů má celkově vynikající úroveň.

HODNOCENÍ KVALITY ŘÍZENÍ

Plánování

Dlouhodobá koncepce rozvoje školy byla zpracována na základě provedené analýzy výchovy a vzdělávání, personálních a materiálních podmínek a spolupráce s rodiči, obcí i veřejností. Stanovené cíle odpovídají obecným současným trendům ve vzdělávání, základním směrům deklarovaného vzdělávacího programu a specifickým podmínkám školy. Úkoly dlouhodobého plánu zpracovaného do roku 2005 jsou orientovány do oblastí ekonomické a materiální, personální a organizační, do vzdělávání, řízení a kontroly. Konkrétně jsou vymezeny v celoročním plánu pro školní rok a jeho přílohách (plán jednání pedagogické rady, plán kontrolní činnosti, plán konání třídních schůzek). K operativnímu řízení ředitelka školy využívá podrobné měsíční plány, které obsahují časové určení a konkrétní odpovědnost za splnění stanovených cílů. Účelně jsou zpracovány individuální vzdělávací programy pro integrované žáky s diagnostikovanými vývojovými poruchami učení a Minimální program prevence sociálně patologických jevů.

Motto: „Nejsme na světě sami“ prolíná plánováním práce školy. Prioritami jsou vzdělávání a osobnostní rozvoj žáků, posilování pozitivního vztahu ke spoluobčanům a setkávání s lidmi odlišnými etnicky, mentálně a tělesně. Plánování práce školy je pojato jako ucelený systém, který v souladu se zvoleným vzdělávacím programem rozvíjí koncepční záměry, konkretizuje podmínky a úkoly výchovy a vzdělávání. Úkoly jsou průběžně sledovány a vyhodnocovány.

Výuka probíhá podle schváleného vzdělávacího programu, týdenní počet hodin stanovený učebním plánem je dodržen. Nabídkou zájmových útvarů - hry na flétnu, klavír, kroužků výtvarného a sportovního škola vytváří žákům bohatou příležitost k mimoškolním činnostem.

Plánování je z hlediska kvality, rozsahu a účelnosti hodnoceno jako vynikající.

Organizování

Jednoduchá organizační struktura je dána nízkým počtem pracovníků, kterým jsou písemně stanoveny úkoly a kompetence. Řád školy je zpracován v souladu s příslušnou vyhláškou, obsahuje povinnosti i práva žáků. Organizace vyučování odpovídá obecně závazným právním předpisům. Vhodně je uplatňována výuka v blocích a zejména pro výuku výchovných předmětů jsou pravidelně ročníky slučovány.

Ředitelka školy při svém rozhodování využívá spolupráce s pedagogickou radou, která se schází podle stanoveného plánu. Zápisy s velmi dobrou vypovídací hodnotou dokládají neformálnost a věcnost jednání. Operativní porady slouží k pružnému řešení aktuálních úkolů.

Ve vedení povinné dokumentace nebyly zjištěny žádné nedostatky.

Informační systém školy je funkční. Pracovníkům jsou předávány potřebné informace ústně na operativních poradách a na jednáních pedagogické rady. Důležité informační materiály jsou

dostupné ve sborovně. Důvěrné informace jsou zabezpečeny před zneužitím.

Zákonní zástupci žáků jsou informováni o školní práci svých dětí prostřednictvím informačních knížek, na pravidelných třídních schůzkách a četných neformálních setkáních. ČŠI pozitivně hodnotí pedagogickou osvětu školy (např. besedy rodičů žáků s odbornými pracovníky, s ředitelem Moravského reálného gymnázia Olomouc), její prezentaci v mezinárodní počítačové síti Internet, v tisku (Učitelské noviny, Respekt, Puls, Reflex) a v rozhlasovém vysílání o školství (Svobodná Evropa). Škola je otevřená nejen rodičům žáků, ale také tuzemským i zahraničním pedagogům. Neformálně spolupracuje s Klubem rodičů, mateřskou školou, spádovou základní školou a se speciálními odbornými pracovišti.

Vzhledem k plánovaným výchovným záměrům škola organizuje návštěvy divadelních představení, koncertů, zprostředkovává žákům nejrůznější kontakty např. s dětmi Ústavu sociální péče Klíč Chvalkovice i Střediska výchovné péče Topolany a besedy s nevidomými občany.

Výroční zpráva o činnosti školy za školní rok 1999/2000 je zpracována podle příslušné právní normy a obsahuje sebehodnotící prvky.

Kvalita a funkčnost organizačního uspořádání školy a uplatňovaného informačního systému jsou hodnoceny jako vynikající.

Vedení a motivování pracovníků

K řízení školy využívá ředitelka především osobní kontakt. Vzdělávací činnost a veškeré aktivity vyplývající z celoročního plánu školy jsou výsledkem týmové práce, ve které se uplatňují pracovníce podle individuálních schopností. Zastupující nekvalifikované učitelce je poskytována odborná pomoc. Ředitelka školy metodicky vede i učitelku, která pracuje ve třídě se spojenými ročníky. Účelnost jejich spolupráce se pozitivně projevila v úrovni tematických plánů učiva, v propracovanosti vzdělávacích projektů a zejména v kvalitě výuky.

V personální práci je kladen důraz na další vzdělávání, které vychází z nabídky Pedagogického centra Olomouc. Pro získávání informací o alternativních vzdělávacích programech, efektivních vzdělávacích postupech a přístupech k žákům je podporována aktivní účast učitelek na pracovních setkáních Klubu malotřídních škol, Klubu alternativního školství, Pedagogů angažovaného učení a Asociace základních škol. Kontakty s progresivními a kreativními pedagogy mají pro práci učitelek motivující účinek. K samostudiu je ve školní knihovně zajištěn dostatek současné odborné literatury. Ředitelka školy ve své práci uplatňuje poznatky ze studia školského managementu, ze setkávání regionálního Klubu ředitelů základních škol a lektorské zkušenosti ze vzdělávání pro učitele 1. stupně.

Učitelky jsou morálně i finančně stimulovány. Svoji práci mohou prezentovat nejen v ukázkových hodinách organizovaných v rámci výměny zkušeností, ale i při vedení praxí studentů pedagogické fakulty.

Vedení a motivování pracovníků je hodnoceno jako vynikající.

Kontrolní mechanismy

Kontrolní systém školy je zaměřen na objektivní posouzení výchovně-vzdělávací činnosti, kvalitativní úrovně tematických plánů učiva, vedení třídní dokumentace, na poskytování metodické pomoci a pozitivní ocenění práce učitelek. Hospitační činnost je orientována především na nekvalifikovanou učitelku a výuku ve třídě se spojenými ročníky. Záznamy z hospitací mají dobrou vypovídací hodnotu. S jejich závěry a případnými opatřeními jsou vyučující seznamovány. Výsledky kontrolní a hospitační činnosti jsou analyzovány,

projednávány v pedagogické radě a využívány pro kvalitativní posun v oblasti výchovy a vzdělávání. Mají vliv na hodnocení pracovníků s dopadem na výši nadtarifních složek platu. Kontrolní činnost je efektivní, pozitivně ovlivňuje kvalitu výchovy a vzdělávání žáků.

Na podkladě sledovaných jevů je kvalita kontrolního systému školy hodnocena jako vynikající.

Hodnocení kvality řízení

Kvalitu řízení hodnotí ČŠI jako vynikající.

DALŠÍ VÝZNAMNÁ ZJIŠTĚNÍ

Kontrolou dokumentů o dosaženém vzdělání bylo zjištěno, že předměty český jazyk, matematika a prvouka ve 3. ročníku, vlastivěda ve 4. a 5. ročníku, hudební výchova ve 3. - 5. ročníku, pracovní výchova ve 4. a 5. ročníku, tělesná výchova v 1., 3., 4. a 5. ročníku a výtvarná výchova v 1. ročníku jsou vyučovány učitelkami bez předepsané odborné a pedagogické způsobilosti pro daný typ školy.

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

- Rozhodnutí Školského úřadu Olomouc o zařazení školy do sítě škol, předškolních a školských zařízení čj. 3648/00 ze dne 29. 9. 2000
- Zřizovací listina ZŠ Olomouc, Gagarinova 19 ze dne 20. 12. 2000 s účinností od 1. 1. 2001
- Udělení výjimky MŠMT z počtu škol čj. 15 920/2000-22 ze dne 2. 5. 2000 na dobu školních roků 2000/2001 a 2001/2002
- Povinná dokumentace školy dle § 38a zákona č. 29/1984 Sb., o soustavě základních škol, středních škol a vyšších odborných škol, ve znění pozdějších předpisů
- Podkladová inspekční dokumentace základní školy
- Organizace školy ve školním roce 2000/2001
- Koncepce ZŠ Olomouc - Droždín (Dlouhodobý plán do roku 2005, Krátkodobý plán pro školní rok 2000/2001)
- Měsíční plány
- Minimální program sociálně patologických jevů ze dne 24. 1. 2000
- Tematické plány učiva sledovaných předmětů
- Individuální vzdělávací programy pro integrované žáky
- Materiály ke školním výchovně-vzdělávacím projektům
- Hospitační záznamy
- Kritéria pro stanovení nenárokových složek platu
- Vybrané sešity žáků a informační knížky Terezy

ZÁVĚR

- *Ve škole se vyučuje podle schválených učebních dokumentů. Učební plán je dodržen.*
- *Osnovy příslušného vzdělávacího programu pro sledované předměty jsou plněny.*
- *Tematické a časové rozvržení učiva sledovaných předmětů je v souladu s osnovami zvoleného vzdělávacího programu, v plánování učiva českého jazyka byly zjištěny dílčí nedostatky.*
- *Výuka není po stránce stanovené odborné a pedagogické způsobilosti personálně plně zajištěna.*
- *Prostorové podmínky nejsou optimální, prostředí školy je pro žáky podnětné. Vybavení učebnicemi i učebními pomůckami umožňuje plnit zvolený vzdělávací program.*
- *Psychohygienické potřeby žáků jsou respektovány.*
- *Kvalita výuky sledovaných předmětů z hlediska zvolených metod a forem práce, motivace a hodnocení včetně interakce a komunikace je na vynikající úrovni.*
- *Škola nabízí žákům pestrou zájmovou činnost.*
- *Řízení školy pozitivně ovlivňuje kvalitu vzdělávací činnosti. Je ovlivněno odbornou erudicí ředitelky a její schopností inovovat způsob řízení. Uplatňována je týmová práce a otevřenost školy rodičovské i širší pedagogické veřejnosti. V profilaci školy je využíváno zainteresovanosti jednotlivých pracovníků podle jejich individuálních schopností.*

Česká školní inspekce hodnotí činnost školy ve sledovaných oblastech jako vynikající.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Razítko

Školní inspektoři	Titul, jméno a příjmení	Podpis
Vedoucí týmu	Mgr. Danuše Zálešáková	Danuše Zálešáková v. r.
Člen týmu	Mgr. Blahoslav Melhuba	Blahoslav Melhuba v. r.

V Jeseníku dne 14. června 2001

Datum a podpis ředitelky školy stvrzující převzetí inspekční zprávy

Datum převzetí inspekční zprávy: 28. června 2001

Razítko

Ředitelka školy	Podpis
Mgr. Hana Vaverková	Mgr. Hana Vaverková v. r.

Předmětem inspekce bylo dílčí zhodnocení činnosti školy dle § 18 odst. 3, 4 zákona ČNR č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů.

Dle § 19 odst. 8 téhož zákona může ředitelka školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím obdržení. Připomínky k obsahu inspekční zprávy jsou její součástí.

Posouzení jevů

Plní, je v souladu	<i>Dodržuje, čerpá účelně, efektivně</i>
Neplní, není v souladu	<i>Nedodržuje, nečerpá účelně, efektivně</i>

Hodnotící stupnice

Stupeň	Širší slovní hodnocení
Vynikající	<i>Zcela mimořádný, příkladný</i>
Velmi dobrý	<i>Výrazná převaha pozitiv, drobné a formální nedostatky, nadprůměrná až spíše nadprůměrná úroveň</i>
Průměrný	<i>Negativa a pozitiva téměř v rovnováze, průměrná úroveň</i>
Pouze vyhovující	<i>Převaha negativ, výrazné nedostatky, citelně slabá místa</i>
Nevyhovující	<i>Zásadní nedostatky, které ohrožují průběh výchovně-vzdělávacího procesu.</i>

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum předání/odeslání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
Příslušný orgán státní správy (samosprávy): Okresní úřad Olomouc ref. školství, Kosmonautů 10 772 55 Olomouc	2001-07-13	131 122/01
Zřizovatel: Město Olomouc Horní náměstí, 771 27 Olomouc	2001-07-13	131 123/01
Rada školy: Marcela Culková Horní Úlehla 27, 772 00 Olomouc - Droždín	2001-07-13	131 121/01

Připomínky ředitelky školy

Datum	Čj. jednacího protokolu ČŠI	Text
-	-	Připomínky nepodány.